

črto. Severno od Bapaume vstavile so krajevne pripravljene rezerve sovražnika na vzhodnem robu od Mory, Favreuil in zapadno od Bapaume. Nadaljni napadi zlomili so se pred našimi črtami. Južno-zapadno od Bapaume sunil je sovražnik med Tilloy in Martinpuich na Gneudecourt in Fleurs. Pruski rezervni regimenti in mornariška infanterija vrgla ga je s krepkim protinapadom v črto Tilloy-Martinpuich nazaj. Oba kraja sta bila zopet vzeta. Mnogostevilni tanki ležijo sestreljeni pred našimi črtami. — Proti naši od Ancre-fronte odstavljene črti Bazetin-Le Petit-Curnoy-Sugane nastopal je sovražnik v teku popoldneva. Močnejši napadi, ki so sledili zvečer med Carnoy in Sommo, so bili zavrženi. — Južno Somme utrdil se je sovražnik pri večkratnih napadih v Cappy in Fontaine. Obojestransko Rimske ceste odbili smo njegove napade. — Med Sommo in Oiso nobena posebna bojna delavnost. — Med Ailetto in Aisno napadla je pruska garda sovražnika vzhodno od Crescy-au-Mont, zadobila visočine južnovzhodno od Font St. Mard in odbila v zvezi z nemškimi lovci zelo močne napade belih in črnih Francozov. Okoli 400 vjetih je bilo pripeljanih. Tudi severno Aisne zlomili so se zvečer močni sovražni napadi.

Armadska skupina nemškega prestolonaslednika. Delni boji ob Vesli.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Novo pridobitje ozemlja v Albaniji.

Avstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 27. avgusta. Uradno se danes razgaša:

Na večjih mestih italijanske fronte artiljerijski boji in patroljske praske.

Bozen-Gries sta bila vnovič cilj sovražnih brezskodnih letalnih napadov.

Na albanskem bojišču so naše zmagovite čete v zasledovanju vrženega sovražnika južno Fieri in Berata zadobile na ozemlju. Tudi obojestransko doline Tomorica (pritok zgornjega Devoli), kjer so se francoski oddelki trdovratno upirali, smo naskočili sovražne postojanke in sovražnika k nazadovanju prisilili.

Šef generalštaba.

Borba za predor.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 15. avgusta. Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadska skupina prestolonaslednika Rupprechta in v. Boehn. Čez dan težek boj med Arrasom in Sommo. Vzhodno Arrasa napadla je sovražnik obojestransko Scarpe. Severno reke zadušili so se njegovi napadi pred našo na Roeuse nazaj potisnjeno črto v našem ognju. Južno Scarpe umaknile so se naše prednje čete po povelju sovražnem napadu, peljanemu z mnogostevilnimi tanki in močno infanterijo na višine Monchy. Tam je sprejel sovražnik ogenj naše pripravljene infanterije. Po bridkem boju sunil je nasprotnik čez Monchy-Guemappe naprej. Naš protinapad vrgel ga je na vzhodne robe kraja zopet nazaj. Večkrat proti Cherisy naperjeni naval zlomil se je že pred krajem. Pod vporabo številnih tankov nadaljeval je sovražnik svoje napade obojestransko Bapaume. Severno Bapaume so bile višine južno-vzhodno od Mory in Beugnatre žarišče ljutih bojov. Na višini nastanil se je sovražnik po večkratnih brezuspešnih navalih. Beugnatre ostal je po dolgem boju v naši roki. Južno-zapadno od Bapaume vtrdil se je sovražnik pri Tilloy in Martinpuich. V ostalem so se krvavo zlomili tukaj na širokej fronti do poznega večera ponavljajoči se napadi sovražnika. Na uspešnem odporu imajo enak delež pruske, bavorske in saksanske čete. Pred in za našo črto ležijo

sestreljeni tanki sovražnika. Lajtnant Spielhoff sestrelil je s kanonom svojega oklopnega voza 4 tanke. Južno od Martinpuich-a vrinil je sovražnik čez Bazentine v Montanbau. V protisunku vrgli smo ga iz Montanbaua zopet ven. Tudi južno od Montanbaua izjalovili so se sovražni napadi. Naše črte tečejo sedaj zapadno od Flersa, zapadno Lougueval-a na Maricourt.

Med Sommo in Oiso oživela je bojna delavnost le obojestransko Avre. Pri krajevnih francoskih napadih je Fresnoi in St. Mard v roki sovražnika. Severno Aisne napravili smo pri nekem sunku zapadno Chavigny 100 vjetih. Sovražni napadi zlomili so se izgubonosno tukaj in severno od Pasly.

Oberlajtnant Loerzer, lajtnant Koencke in lajtnant Bolle izvojevali so svojo 31., lajtnant Tauny svojo 26., 27. in 28., lajtnant Laumann svojo 23., oberlajtnant Grein svojo 21. in lajtnant Blume svojo 20. zračno zmago.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

* * *

Težek poraz Čehoslovakov.

Rusko vojno poročilo.

K.-B. Moskva, 24. avgusta. Pomembne zmage sovjetskih čet. Na vseh točkah vzhodne fronte razvijajo se zmagoviti boji z velikimi uspehi. Trdovratni boji bijejo se za posest obvladujočih višin, kojih izid je nazadovanje sovražnika na celem črti. Vsi napadi kozakov, ki so vdarili z močnimi silami na Nowo-Ussensk, so bili pod težkimi izgubami zavrženi. Sovražnik se je prisililo k begu, nakar je na bojišču pustil čez 400 mrtvih in mnogo vojnega materijala. Čehoslovaki so bili pri Nikolajevsku poraženi. Mesto je v naši lasti. Ves sovražni vojni materijal je bil zaplenjen, kakor kanoni, strojne puške in obilno strelivo. Izgube nasprotnika so velike. V smeri Lysran napredujemo v bojih. Postaja Nowo-Spaskaja je v naši lasti. V okraju Kasan je naš artiljerijski ogenj sovražnika od Krasnivrha preprodil, katerega smo se nato polastili. Na Krasnivrhu zaplenjeni sovražni kanoni bili so od nas takoj proti sovražniku obrnjeni. Mostičje mesta padlo je s tem v naše roke.

Vojna na morju.

15.000 brutto-register-ton potopljenih.

K.-B. Berlin, 22. avgusta. (Uradno.) V vzhodnem Srednjem morju potopili so nemški in avstro-ogrski podmorski čolni 15.000 brutto-register-ton.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Zopet 15.000 brutto-register-ton uničenih.

K.-B. Berlin, 24. avgusta. (Uradno.) Na vzhodni obali angleške potopili so naši podmorski čolni razven večih majhnih vozil 4 parnike deloma iz spremstva z skupno 15.000 brutto-register-tonami.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Nadaljni uspehi podmorskih čolnov.

W.-B. Berlin, 26. avgusta. V srednjem in vzhodnem Srednjem morju potopili so naši podmorski čolni 17.000 brutto-register-ton, med temi tri velike, obložene parnike.

Šef admiralnega štaba mornarice.

22.000 brutto-register-ton potopljenih.

K.-B. Berlin, 27. avgusta. V vodah zapadno od Angleške potopil je eden naših podmorskih čolnov pet vozil z skupno 22.000 brutto-register-tonami.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Politični utrinki.

Mi štajerski Slovenci ne maramo Korošča in nočemo Jugoslavije.

Kakor smo pred vojno leta in leta v miru in slogi z našim nemškim soedom živeli, tako želimo in zahtevamo tudi v bodoče, ker vidimo, da najdemo našo pravo pot le v nerazdeljivi zeleni Štajerski pod žezlom slavnih Habsburžanov. Mi štajerski Slovenci obsojamo podle veleizdajalske čine Korošča kar najstrožje, se ne pustimo od njega prodati in izdati in hočemo ostati kar smo, tesno zvezani z našim štajerskim sosedom, Nemcem. Kakor so živeli naši pradedje in očetje, tako hočemo zanaprej živeti tudi mi in naši otroci v nerazdeljivem bratstvu s sosedom, od katerega smo se mnogo učili in ker smo ga posnemali, smo uvideli, da smo bili vedno na pravi poti, ki nas je dovedla do gospodarskega blagostanja. Zato hočemo ostati kar smo, pravi domovini in cesarju zvesti štajerski Slovenci, ker štajerska zemlja nas je vzgojila in rodila in štajerska zemlja nas bode po utrujenem delu tudi enkrat krila. Tako je bilo in mora tudi za vselej ostati. — Veleizdajalsko stremljenje Korošča pa kar odločno zavračamo, ker ne uvidimo v njej nič družega, kakor naš življenjski in gospodarski pogin. S kraljemorilskimi Srbi nas hoče združiti, odtujiti nas hoče od naše grude in matere Avstrije in zjediniti nas Stajerce z drugimi nam tujimi narodi, s katerimi bi mi štajerski Slovenci v večnem prepiru in neslogi živeli? To se ne boče nikdar in nikoli zgodilo. Ta zvit in plačan Korošec bi nas rad pritegnil, da bi mi štajerski kmetje plačevali državne dolgove drugih narodov, da bi se nam to, kar smo gospodarsko pridobili in pridelali, odvzelo, ter se nas finančno izsesalo in to za druge, tuje narode. Hrvat naj ostane Hrvat in s kraljemorilskim izdajalskim Srbom se nočemo pajdašiti in zvezati. Živeti hočemo z našim nemškim sosedom in ga hočemo posnemati ter pošiljati naše otroke v nemške šole in jih v nemškem jeziku izobraziti, kajti marsikateremu je danes v tem težkem vojnem času, ki se vozi od juga do severa, žal, da ne razume niti pičice nemščine. Pa kaj ta Korošec? Pod babjo zaščito išče glasov za svoje utopistične sanjarije. Kdo od nas bi se sicer za njega brigal? Na vseh njegovih shodih se ne vidi družega, kot farške tercijalke, ki se za njega malo norijo, ker jim je na zadnje dana prilika, se pošteno opijaniti in plesati ter se z mladimi gospodi kaplančki zabavati... Mi štajerski Slovenci pa ga strogo obsojamo in za-

če bi nam, taisti dopisun tako na debelo ne lagal in trdil, da vozi žid Majder iz Dubrove za to živiljska sredstva iz Hrvatske na Štajersko in v Ptuj. Večje židovske hinavščine kakor je ta sicer ne moremo zahtevati. Mi Štajerci in Ptujčani bi morali torej od gladu poginiti, če bi ne bilo na svetu tega „dobrosrčnega“ žida Majderja. Bogmu ohrani še torej dolgo življenje in mu podari za te „zasluge“ enkrat prav dobro zasluženo kazen, ker se je siromak res v potu svojega obraza trudil in tako vrlo skrbel, da njegov žep ni nikdar trpel na tuberkulozi, medtem ko je siromakom kožo čez usesa vlačil. Ha, ha, žid nas redi, žid nas vzdrži — kakó pač to smešno doni . . . ! Ob njegovih živiljskih sredstvih še se menda noben Štajerc in Ptujčan ni preobjedel. Samo eno bi radi vedeli. Kdo mu dobava vžigalice in kdo mu daja dovoljenje za izvoz? Na vsak način pa opozarjamo tozadavne merodajne oblasti, naj one vmes posežejo, da se v prihodnje židje z avstrijskimi vžigalicami ne bodo bogatili, medtem ko mi sami na tem predmetu pomanjkanje trpimo.

Čudak je umrl. V G m u n d e n u je nedavno umrl 78-letni vpokojeni stotnik imenom R a p o l t e r. Ranjki je bil čudak, ki je leta in leta preživel v postelji, dasi ni bil bolan. Tako je ležal 15 let neprenehoma, potem je bil nekaj časa po koncu nato pa se zopet vlegel in zadnjih pet let je spet brez presledka preležal in prespal.

Koroške vesti.

Velika nesreča z ročno granato dogodila se je v soboto v kantini v Rudolfovi vojašnici v C e l o v c u. Feldvebel Josef E b n e r hotel je nastaviti sodček vermut-vina in je rabil k temu ročno granato, ki se je nahajala že dolgo časa kot nenevarna v kantini in je udrihal z njo po pipi sodčka. Ali joj, granata je eksplodirala in je povzročila strašno nesrečo. Feldvebel bil je na majhne kosce raztrgan in na licu mesta mrtev; gostilničarki kantine, vdovi M. T s c h e r t o n so kosi granate razparali prsi in trebuh, tako, da so razletele čreva na vse strani. Prepeljali so jo v bolnišnico, kjer je že zvečer umrla. Oprema kantine bila je v večjem vsa zdrobljena.

Razno.

Za varstvo naše živinoreje. Dunaj, 14. avgusta. Sešla se je deputacija agrarnih poslancev vseh narodnosti pri ministerskem predsedniku H u s s a r e k u, da protestira proti uničevanju naše živinoreje. Agrarci so se pritoževali, da armada in garnizije meso preveč trtajo. Vživanje mesa se mora, da se ohrani živinoreja, splošno omejiti. V ta namen predlagajo agrarci tri zahteve: 1. Premije za že oddano goved se naj doplačajo. 2. Naloženi kontigenti se naj znižajo. 3. Razmerje med avstrijskimi in ogrskimi dobavnimi se naj nanovo določi in pravičnejše uredi. Slednjič se predlaga vladi, naj resno premisli, ali ne kaže vpeljati brezmesne tedne. Po sedanji poti grozi avstrijski živinoreji popoln polom.

Dnevni pripetljaji. Iz R u d o l f s w e r t a se nam poroča: Stara navada — železna srajca. Grem po cesti, in kaj vidim! Majhen smrkolin gre tam po cesti in vrže kamen nekemu fantu tako močno v peto, da je komaj še hodil naprej. Ljudje se pa zgražajo nad takim početjem. Krivi so tega edino le stariši, ki dajejo svojim razudanim otrokom potuho. Tisti fant, ki je vrgel v drugega kamen, seveda ni bil nič kaznovan. Mamica ga je pobožala in mu rekla — da je priden. Nekega dne se priklati v Rudolfovo nek zgražajč, ki mu ga ni para. Seveda z slovensko trobojnica. Sam škandal, kamor se človek obne. Temu mora biti skoraj enkrat konec. Če pride pameten človek v to mesto, saj ga oblaja ta mestna drhal in pakaža, da se človek ne ve kam obrniti. Tako je na svetu, če ni v mladosti nobenega reda. Pričakujemo kaj boljšega.

Velike sleparije s transportnim dovoljenjem. V P r a g i so zaprli 20 oseb radi velikih sle-

parij s transportnimi listi. Policija je tudi zaplenila veliko takih izkazov, ki so bili ukradeni praški podružnici vojno-prometnega žitnega zavoda. Ukradla jih je neka mlada uradnica in jih izročila potem nekemu komisijonarju, ki je v družbi drugih razpošiljal živila. Zopet na Češkem.

Na dan ustanovitve „Narodnega sveta“ je prišel nek župan iz dežele v Ljubljano in se sešel z jugoslovanskim agitatorjem. Ko vidi župan zastave, reče: „Ali boste kaj kmalu imeli „Jugoslavijo“? — „Jo že imamo“, odvrne župan; „Kje ste pa na denar dobili? Taka reč vendar košta. — „Denar imamo, zato je že vse preskrbljeno.“ — „Koliko pa?“ — „125 milijonov.“ — Kje pa so? Ali so v državnih blagajni shranjeni?“ — „Ne, to je dala ententa. Denar je že kovan, in sicer ves iz srebra in zlata ter ima slovenski, hrvatski in srbski napis.“

20 kron za klofuto. Iz L i n c a se poroča: Med vožnjo od Sv. Valentina v Linc je imel neki vojni dobičkar drznost se izraziti, naj bi vojska kar mogoče še dolgo trajala. Za to izjavo je dobil od sopotnika prav krepko klofuto. Neki star gospod pa je posegel v žep in dal onemu, ki je nesramneža oklofotal, 20 kron nagrade. Vsi sopotniki so ta čin odobrvali.

Kako je z ogrsko moko? Iz Budimpešte se poroča: Znano je, da se je bila ogrska vlada zavezala preskrbovati armado z moko. Razven tega pa je obljubila prepustiti tudi za civilno prebivalstvo v Avstriji, zasedeni Srbiji in Albaniji kontingent moke. Te obveznosti izpolnjuje Ogrska in pošilja dnevno 200 vagonov, ki jih prejemaajo razne intendature. Kontrole, kako da se ta moka rabi in uporablja ni. Ve se samo, da se dogajajo nerednosti. Z ogrske strani se zagotavlja, da so najvišji uradniki pri intendaturah samo Čehi, ki prodajajo moko civilnemu prebivalstvu namesto armadi. Posamezni poslanci na Ogrskem zahtevajo sedaj sklicanje parlamenta, z edino točko uporabljanja te moke.

Proč od Anglije. Iz B e r n a se poroča z dnem 22. avgusta. V Bloemfontainu v južni Afriki je sprejela konferenca osrednjega odbora narodnih strank štirih južnih provinc v južni Afriki resolucijo, da je vzela na znanje javno oznanjene cilje entente in zedinjenih držav, katere sta posebno L l o y d G e o r g e in W i l s o n sestavila. Vsled tega se mora popraviti vsaka kršitev svobode in pravice. Konferenca zahteva, da se naj ta načela uporabijo tudi za južno Afriko. Koliko narodov pa stoka danes pod krutovlado Anglije in željno čaka svobode, katere ne bode od nje nikdar dosegla.

Brezmesni tedni. Ker se vpeljejo radi velikega pomanjkanja živine tudi pri nas brezmesni tedni, se priporoča, da se te težke vojne čase ložje prebije, da si vsak po možnosti vkuha za zimo nekaj več zelenjave, kakor kumarjev, paradižnikov, zelja, zelenega fižola itd., kar je dobro pripravljeno, prav tečno in okusno.

Zadolženje naše države. Vojni dolgovi naše države znašajo od sedaj (avgusta 1918) približno 60 milijard; k temu pridejo še dolgovi mirovnega časa od leta 1914 z nadaljnimi 14 milijardami, kar znaša skupno kakih 74 milijard. To nam je prinesla vojna.

Lepa zaloga trafikantije. Trafikantinja A. K l i e r v P r a g i so zaplenili 78.000 šport ter 3100 egiptovskih cigaret in 85 metrov raznega drugega blaga.

Pristojbine obolelih vojakov-dopustnikov v domači oskrbi. Pri odredbi armadnega vrhovnega poveljstva morajo dobiti vojaki, ki obole med dopustom, še celo mezdo, in ki jih ne morejo oddati v kaki sanitetni zavod, za čas po dopustu dnevni oskrbovalni znesek 3 K, če so v domači oskrbi.

Pes vojnega liferanta. Pri oskrbovalnici z obleko v Kelmorajnu je prosila žena nekega vojnega liferanta za nakaznico za „sviter“ za svojega psa. Spočetka je menil urad, da gre tu le za šalo. „Dama“ pa je presneto resno mislila vso stvar, kajti prinesla je od živinozdravnika spričevalo, da

ima njen psiček revmatizem in rabi radi tega pleten gorak sviter. Seveda je dotični urad zavrnil nesramnico, njeno vlogo pa shranil v vojnem muzeju ad perpetuum memoriam škandaloznih razmer, ko je milijonom manjkalo oblačila in neštetim bolnikom izdatne zdravniške pomoči.

Zastrupljenje vsled gob. D u n a j, 24. avgusta. Vsled vživanja zastrupljenih gob je umrlo doslej nad 100 ljudi.

Pristojbine moštva za čas vjetništva. Moštvo, ki je bilo v vojnem vjetništvu, ima pravico do sledečih pristojbin, i. s. dobi dnevno: infanterirt in gfrajtar po 15 vin; korporal in cugsfirer po 30 vin.; feldvebel in praporščak po 1 K. Podčastniki prejmejo gažo le kot prave šarže (ne titularne). Oni vrnivši se vjetniki, ki še niso prejeli naknadne mezde, naj jo zahtevajo pri nadomestnem poveljstvu svojega vojaškega krдела. Pristojbine vrnivšega se moštva pa obstoje za čas dopusta: iz redne mezde in pristojbin za menažo ter kruh; vožnjo imajo prosto. Za ta čas dobi dnevne mezde: infanterist 16 vin., gfrajtar 20 vin., korporal 30 vin., cugsfirer 45 vin., feldvebel 70 vin., štabni narednik mesečno 70 K in praporščak 140 K; ta slednja dva imata poleg tega še 1 K dnevne doklade za pripravljenost.

Oficirji v zaledju dobe orožje. Vojno ministertvo vrši priprave da oboroži z ozirom nesigurne razmere v zaledju vse tam nahaajoče se oficirje. V to svrhu dobe vsi oficirji 7-55 mm pištolo, ki jo bodo plačali v šestih mesečnih obrokih.

Gospodarske stvari.

V vsak hlev domače zajce!

Priznati je treba, da je danes vsak gospodar dosegel ono stopnjo, ki si jo je želel skoraj vse življenje in je ni mogel doseči s trudapolnim delom: njegovo posestvo je postalo res njegovo, to se pravi: poplačal je vse dolgove. Ali zemlja je danes manj njegova kot je bila kedaj poprej: on seje in žanje, a mora oddati pšenice ne kolikor sam hoče, temveč kolikor mu predpiše oblast. Krmi in redi živino, a v njegov hlev pride komisija in mu vzame rep za repom. Tako se je zgodilo, da si danes najboljši gospodar in največji posestnik ne more vzlic obilim denarnim sredstvom privoščiti tega, kar si je lahko privoščil pred leti. Semkaj spada zlasti meso, ki ga na deželi kmet pač sedaj redkokedaj žvija, saj so mesnice po večini zaprte ali pa koljejo mesarji tako malo, da ne pride na vsakega niti par majhn košček. Temu pa je treba odpomoci in nihče si ne more tako lahko pomagati kot posestnik zemljišča.

V živinski hlev naj postavi par domačih zajčkov in plodili se mu bodo, da jih bo moral biti vesel.

Pred leti seveda, saj je bilo marsikaj drugače. Takrat smo vedno rekli, da so zajčki igrača za otroke. Drugi pa, ki so že uvideli, da je zajec ravnotako koristna žival kot kokoš, so priporočali umno rejo kunccev. Za našega posestnika ni ne prvo ne drugo.

Vsak gospodar ve, da mu obrodí njiva tem bolje, čim bolje jo sam opravlja. Tako je tudi pri kuncereji. Reja kunccev mu bo gotovo donala več dobička, če ji bo posvečal tem več časa in truda. Pa kakor se zgodi, da posestnik najboljši volji ne more opraviti, bodisi radi slabega vremena ali pa pomanjkanja delavnih moči svoje koruze, tako tudi ne moremo zahtevati od kmeta, da bi se pečal kar največ s svojimi kunci, kakor tudi ne moremo od njega zahtevati, da bi vodil knjige o perutinarstvu in tam zabeležal vsako jajce posebej. Pri tem pa ne bo nihče trdil, da ima kmet pri svoji perotnini izgubo. To še pa manj pri kuncereji. Kajti kuncem sploh ne bo treba dajati hrano, če jih imamo v živinskem hlevu. Kar goved izvrže iz jaslí, kar govedi ostane, to je zajčkom najbolj všeč. Tako se posestniku ne bo treba skrbeti za ljubke živalice v hlevu, vendar pa si bo lahko privoščil včasih sam kaj mesa ali pa bo poslal kuncu s pridom na trg.

Celo vrsto ljudi imamo, ki zajčjega mesa ne marajo. Da bi ga hoteli le poskusiti. Pa časi so taki, da skoraj vsak že je, česar bi poprej „za ves svet“ ne bi mogel jesti. Koliko gospodičen se je zgražalo, kako je mogoče jesti konjsko meso! Kako hvalneže bi pa danes bile, da bi ga dobile za drag denar! Zajec pa je izvrstna jed; treba jo je le dobro pripraviti.

Da se pa ne bo nihče hudoval, češ, da sem nasprotnik umne kuncereje, naj omenim še, da bi priporočal uradniku in sploh vsem, ki jim je količjak prostega časa na razpolago, da se oprimejo zajčje reje z večjo brižnostjo in si naj dobe tudi potrebno znanje. Priporočal bi jim, da bi vzeli v ta namen 29. letnik Zadruge, ki je izhajal v Celju leta 1911; v roke; tam najdejo vse, kar je potrebno vedeti o umni kuncereji.

Oskrba s kruhom in z moko.

Urad za ljudsko prehrano je sedaj tudi namestništvu naznanil zvišane cene za moko in mu je ukazal,